

NATHANIEL
HAWTHORNE

DOĞUM LEKESİ

ÇEVİRİ: ELİF DİNÇER

NATHANIEL HAWTHORNE
DOĞUM LEKESİ

Can Klasik

Doğum Lekesi, Nathaniel Hawthorne

İngilizce aslından çeviren: Elif Dinçer

“Young Goodman Brown”, “Dr. Heidegger’s Experiment”, “The Birthmark”, “Roger Malvin’s Burial”, “The Artist of the Beautiful”, “My Kinsman”, “Major Molineux”

Bu çeviride kaynak alınan baskı: *Hawthorne’s Short Stories*, Vintage Classics, 2011

İlk baskı: *Moses from an Old Manse*, 1835, *The Knickerbocker*, 1837, *The Pioneer*, 1843, *The Token*, 1832, *The United States Magazine and Democratic Review*, 1844, *The Token and Atlantic Souvenir*, 1832

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Nisan 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Editör: Cansu Varol İzmirli

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Berke Koç / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No: 16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6325-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

NATHANIEL HAWTHORNE
DOĞUM LEKESİ

ÖYKÜ

İngilizce aslından çeviren

Elif Dinçer

♥can

Nathaniel Hawthorne'un Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Rappaccini'nin Kızı, 2022

NATHANIEL HAWTHORNE, 1804'te cadı mahkemeleriyle ünlü Salem, Massachusetts'te, Hathorne soyadıyla doğdu. Dört yaşındayken, gemi kaptanı olan babası bir seyahat sırasında hayatını kaybetti. Cadı mahkemelerindeki acımasız tutumlarıyla bilinen akrabaları ve özellikle Yargıç John Hathorne'la birlikte anılmamak için soyadını Hawthorne olarak değiştirdi. Üniversite yıllarında geleceğin başkanı Franklin Pierce'la arkadaş oldu ve seçimlerdeki adaylığı sırasında arkadaşı için bir kampanya biyografisi yazdı. Biyografi büyük beğeni topladı ve diplomatik görevlerin önünü açtı. Takip eden birkaç yıl İngiltere'deki Amerikan Konsolosluğu'nda çalıştı. Bir yandan *Kızıl Damga* ve *The Seven of Gables*'la (Yedi Çatılı Ev) Amerika'nın en büyük yazarlarından biri ve karanlık romantizmin temsilcisi olarak anılıyordu. Temalarını çoğunlukla püriten aile geçmişinden ve dönemin New England'ından esinlenerek şekillendirdi. 1850'de Herman Melville'le tanıştı ve Melville o yıllarda üzerinde çalıştığı *Moby Dick*'i Hawthorne'a ithaf etti. 1864'te yakın dostu Franklin Pierce'la çıktığı bir gezide öldü.

ELİF DİNÇER, İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi'nde lisans eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi'nde yüksek lisansa başladı. 2007'den beri kitap çevirileri ve editörlük yapan Dinçer, hayat arkadaşı ve iki kedisıyla birlikte İstanbul'da yaşıyor.

İçindekiler

Genç Beyefendi Brown	11
Dr. Heidegger'in Deneyi	29
Doğum Lekesi	43
Roger Malvin'in Cenazesi	65
Güzelliğin Sanatçısı	91
Akrabam, Binbaşı Molineux	121

GENÇ BEYEFENDİ BROWN

Genç Beyefendi Brown günbatımında Salem köyündeki evinden sokağa çıktı, fakat eşiği geçtikten hemen sonra genç eşine veda öpücüğü vermek için başını geriye doğru çevirdi. İsmi kendine çok uygun düşen eşi Faith¹, Beyefendi Brown'la konuşmak için o güzel başını sokağa çıkarıp rüzgârın şapkasındaki pembe kurdelelerle oynamasına izin verdi.

Faith, dudaklarını kocasının kulağına yaklaştırarak yumuşacık ve oldukça hüzünlü bir sesle, "Canım sevgilim," diye fısıldadı, "ne olur yolculuğunu gündeğümüne kadar ertele de bu gece kendi yatağında uyu. Yalnız bir kadın öyle rüyalarla boğuşur, aklına öyle düşünceler gelir ki bazen kendinden korkar. Yılın bütün günlerini bir yana bırak, lütfen bu geceyi benimle geçir kocacığım."

"Aşkım ve *Faith*'im," diye yanıt verdi genç Beyefendi Brown. "Yılın bütün günleri içinde, bu geceyi senden uzakta geçirmek zorundayım. Senin söylediğin şekliyle, yolculuğum 'şimdiyle gündeğümü arasında' yapılmalı. Daha evleneli üç ay olmuşken benim tatlı, güzel karım şimdiden benden şüphe etmeye mi başladı yoksa?"

1. (İng.) İnanç. (Ç.N.)

“O zaman Tanrı seni korusun,” dedi pembe kurdeli Faith, “geri döndüğünde her şey yerli yerinde olsun.”

“Amen!” dedi Beyefendi Brown coşkuyla. “Duamı et ve günbatımında yatağa yat sevgili Faith, başına kötü hiçbir şey gelmeyecek.”

Böylece ayrıldılar; genç adam yola koyuldu ve kilisenin köşesinden dönmeden hemen önce geriye baktığında Faith'in, pembe kurdelelerine rağmen hüzünlü bir havayla hâlâ arkasından baktığını gördü.

Yüreği sancıyarak, “Zavallı tatlı Faith!” diye düşündü. “Böyle bir iş yüzünden onu bıraktığım için ne fena bir adamım ben! Üstelik rüyalardan da bahsetti. Sanki bir rüya onu bu gece yapılacak iş konusunda uyarmış gibi, konuşurken yüzünde bir sıkıntı vardı. Ama yok, hayır bunu düşünmek bile onu kahrından öldürürdü. O, dünyada yaşayan kutsanmış bir melek, ben de bu geceden sonra onun eteğinin dibinden ayrılmayacağım ve onu cennete kadar takip edeceğim.”

Gelecek konusundaki bu müthiş kararlılıkla, Beyefendi Brown şu anki korkunç maksadını daha da hızlı şekilde yerine getirmeye kendini ikna etmiş oldu. Ormanın en kasvetli ağaçlarının karanlığa boğduğu bir yola girdi; ağaçlar hafifçe, ancak bu daracık patikanın geçebileceği kadar aralanıyor, sonra da hemen arkasından yolu tekrar kapatıyordu sanki. Etraf bundan daha ıssız olamazdı; böylesi bir ıssızlıkta öyle tuhaflıklar vardır ki oradan geçen yolcu, sayısız ağaç gövdesinin ve üstündeki kalın dalların kimleri gizleyebileceğini bilemez; yapayalnız halde adımlar atarken aslında görülmeyen bir kalabalığın içinden geçiyor olabilir.

Beyefendi Brown kendi kendine, “Her ağacın arkasında melun bir Kızılderili olabilir,” dedi, sonra korkuyla arkasına baktı ve ekledi: “Ya şeytanın kendisi de tam dirseğimin dibindeyse!”

Başı arkaya dönük, yoldaki bir dönemeçten geçti ve tekrar önüne bakınca ihtiyar bir ağacın dibinde oturmuş ciddi ve iyi giyimli bir adam gördü. Beyefendi Brown yaklaşırken adam ayağa kalktı ve onunla yan yana yürümeye başladı.

“Geç kaldın Bay Brown,” dedi adam. “Ben Boston’ın içinden geçerken Eski Güney Kilisesi’nin çanları çalalı tam on beş dakika geçti.”

Genç adam, tamamen beklenmedik olmasa da, aniden karşısına çıkan ahbabı yüzünden hafifçe titreyen bir sesle, “Faith beni biraz oyaladı,” diye karşılık verdi.

İki adam iyiden iyiye karanlığın çöktüğü ormanın en derinlerinde ilerliyorlardı. Görülebildiği kadarıyla ikinci yolcu ellilerindeydi, kılık kıyafetine bakılırsa Beyefendi Brown’la aynı yaşam düzeyindeydi ve yüzünün özelliklerinden ziyade yüz ifadesiyle, ona hatırı sayılır şekilde benziyordu. Yine de onları görenler baba oğul olduklarını sanabilirlerdi. Dahası, yaşı büyük olan genç olan kadar sade giyimli ve yalın tavırlı olsa da dünyayı tanıyan birinin tarif edilemez havası vardı onda; sanki mümkün olabilse, valinin masasında veya Kral William’ın sarayında hiç de utanıp sıkılmamış gibi duruyordu. Fakat adamda insanın dikkatini çekebilecek tek şey, büyük bir karayılana benzeyen asasıydı; asa o kadar tuhaf bir şekilde işlenmişti ki tıpkı canlı bir yılan gibi kıvrılıp bükülüyordu adeta. Bu elbette, loş ışığın neden olduğu bir göz aldatmacasının ibaretti.

“Gel bakalım Beyefendi Brown,” diye seslendi yol arkadaşı. “Bir yolculuğun başlangıcı için epey ağır bir tempo bu. Eğer şimdiden yorulduysan asamı alabilirsin.”

Ağır ağır yürümeyi bırakan diğeri, “Dostum,” dedi, “seninle burada buluşma sözümü tuttuğuma göre, şimdi amacım geldiğim yere dönmek. İşin aslı bu konuda te reddütlerim var.”

“Öyle mi diyorsun?” diye karşılık verdi yılanlı adam, genişleyen bir gülümsemeyle. “Biz yine de yolumuza devam edelim, bir yandan da konuşalım, düşünüp taşınalım; eğer seni ikna edemezsem hemen geri dönersin. Daha ormanın içine doğru pek az yürüdük.”

“Çok uzak! Çok uzak!” diye haykırdı beyefendi, bilinçsizce yeniden yürümeye başlayarak. “Babam böyle bir iş için asla ormanın derinliklerine gitmemiştir, onun babası da öyle. Şehitler zamanından beri hep dürüst insanlar, iyi Hıristiyanlar olduk ve ben bu yoldan giden, Brown adını taşıyan ilk kişi olacağım, üstelik..”

“Böyle bir ahbapla birlikte,” dedi ihtiyar adam, onun yarım bıraktığı cümleyi tamamlayarak. “Ağzına sağlık, Beyefendi Brown! Seninki, Püriten aileler arasında en iyi tanıdıklarımından biridir ve bu hafifsenecek bir söz değil. Polis memuru büyükbabanın, o Quaker¹ kadını Salem sokakları boyunca acımasızca kırbaçlamasına yardım ettim; ayrıca Kral Philip’in savaşında, bir Kızılderili köyünü ateşe vermesi için babana kendi ocağında tutuşturduğu çam çirasını veren de benden başkası değildi. Onlar iyi arkadaşlarımdı, ikisi de, bu yoldan pek çok kez keyifle yürüyüp gece yarısından sonra mutluluk içinde geri dönmüşüzdür. Seninle de arkadaş olmaya onların hatırına karar verdim.”

“Eğer söylediğin doğruysa,” diye yanıtladı Beyefendi Brown, “bu konulardan hiç bahsetmemiş olmalarına hayret ediyorum ya da aslında, bu türden en ufak bir söylentinin bile New England’ı terk etmelerine neden olacağını bildiğimden pek de hayret etmiyorum. Bizler

1. “Dindar Dostlar Cemiyeti” olarak da anılan, Protestan kökenli, George Fox’un kurduğu bir dinî hareket. Quaker cemaatinin amacı Hıristiyanlığın özüne inmek ve inançta bireysel yaklaşımlara yoğunlaşmaktır. George Fox izinsiz ibadet düzenlediği ve Tanrı hakkında kötü konuştuğu gerekçesiyle tutuklandı. Protestan Kilisesi’nden memnun olmayıp gruplaşan bu cemaat, o yıllarda olumlu bir izlenim bırakmıyordu. (Y.N.)

inançlı insanlarız, imanımız tamdır ve öyle kötülöklere bulaşmayız.”

“Kötülük ya da değil,” dedi asalı yolcu, “burada, New England’da tanıdığım epey çoktur. Pek çok kilisenin diya-kozlari benimle birlikte komünyon şarabı içerler; türlü kasabaların belediye meclisi üyeleri beni başkanları yapar; büyük mahkeme üyelerinin çoğu da benim görüşlerimin destekçisidir. Vali ve ben de... ama elbette bunlar devlet sırrı.”

Beyefendi Brown, hiç de rahatsızlık duyuyormuş gibi görünmeyen yol arkadaşına şaşkınlıkla bakıp, “Bunlar doğru olabilir mi?” diye haykırdı. “Zaten benim ne valiyle ne de belediye meclisiyle işim olur; onların kendi meşguliyetleri var ve benim gibi basit bir çiftçi onların dengi olamaz. Fakat seninle yola devam edecek olursam, o tatlı ihtiyarın, Salem köyündeki papazın yüzüne nasıl bakarım? Ah, onun sesi hem pazar gününde hem de öğüt gününde tir tir titrememe neden oluyor.”

Gezgin adam o âna kadar onu ciddiyetle dinlemişti, fakat sonra engelleyemediği bir gülme nöbetine tutuldu; öyle şiddetle titriyordu ki yılanı benzeyen asası sahiden mutlulukla kıvrılıyormuş gibi görünüyordu.

“Ha! Ha! Ha!” diye haykırdı tekrar tekrar, sonra kendini toparladı. “Eh, devam et Beyefendi Brown, devam et ama yalvarırım, beni gülmekten öldürme.”

“Eh, o zaman bu meseleyi bir an önce halletmek için,” dedi Beyefendi Brown, sinirlendiği açıkça belliydi, “benim bir eşim var, Faith. Bu onun biricik kalbini kırar ve ben onun yerine kendi kalbimi paramparça etmeyi tercih ederim.”

“Hayır, eğer durum buysa,” diye karşılık verdi diğeri, “o zaman kendi yoluna git, Beyefendi Brown. Önümüzde topallayan şu ihtiyar kadın gibi yirmi tanesi için bile Faith’e kötü bir şey olmasına gönlüm elvermez.”

Derin ve rahatsız edici psikolojik temalarıyla ünlü, karanlık romantizmin ustalarından Nathaniel Hawthorne'un farklı yıllarda yayımlanmış en tekinsiz öykülerinden "Genç Beyefendi Brown", "Dr. Heidegger'in Deneyi", "Doğum Lekesi", "Roger Malvin'in Cenazesi", "Güzelliğin Sanatçısı" ve "Akrabam Binbaşı Molineux" bu derlemede bir araya geliyor.

Tuhaf gece yarısı ayinleri, çılgın biliminsanları, saplantılı sanatçılar, iç kemiren karanlık sırlar ve bir o kadar ürpertici tema ve karakterler, Hawthorne'un cüretkâr psikolojik gözlemleriyle, tekinsiz olduğu kadar heyecan verici bir okuma deneyimi sunuyor.

#dünyaklasikleri #amerikanklasikleri #gotikedebiyat #laboratuvar
#korku #şeytan #saplantı

Kapak resmi: Jules Romain Pecher

